

Ára 10 fillér.

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL
FERENCZ JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90, ÉJJELE 10-TÓL 23-45

HÁJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
EGÉSZ ÉVRE 30 PENGÓ, FÉL-
ÉVRE 15 PENGÓ, HAVONTA 2.50 P.

(TRIANON 20.) 1939 AUGUSZTUS 22, KEDD

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLIII. ÉVFOLYAM, 194. SZÁM.

Félmillió ember

ünnepi felvonulásán keresztül egy egész ország szíve dobbant örömmre az ideai Szent István napi ünnepségeken. Húsz esztendő óta most először ünnepelték, nemcsak a várakozás szomorú, fájó sóvárgásával, de a hazatérés extatikus nagy örömeivel Szent István szétfaragott birodalmának megnagyobbodott testvérünnepét.

Mélyről fakadt fel az ideai Szent István napon minden érzés. Ünnepe volt. Az első, birodalom alapító király ünnepe és emlékezete, de az ő egységbe kovácsoló, ezer esztendő igazságát és életet adó eszméinek is az ünnepe, ahol minden magyar egymás kezét kereste és túl minden gvarló széthúzáson, egymásra talált. Ez a nagy egymásra találás ebben az esztendőben talán még fokozottabb, még mélyebb volt, mint az elmúlt húsz esztendő bármelyik Szent István napján.

Testvéri találkozók is voltak...

Húsz esztendő elfojtott vágyakozása, húsz esztendő sóvárgása az ideai ünnepségeken valóra vált.

Csodálatos találkozás volt ez. Országalapító király ünnepén, az országépítő Kormányzó vezetésével első ízben jelentek meg az ország szívében a hazatértek. Felvidéki magyarok, hegyekből leszállt magyar-országok, apszai románok, akik Rákóczi zászlaja alatt jöttek el megünnepelni annak a magyar királynak az emlékét, aki a maga erejével egybeforrasztotta ennek az országnak minden lakóját. Ennek a kilencszáz esztendő igazságnak a hitét vallották teljes szívvel, meggyőződéssel. És minden szó, minden ének, minden ünnepi megnyilatkozás azt bizonyította ezen a napon — húsz esztendő számkivetés után az első testvéri találkozón, — hogy amit a magyar történelem egy családdá teremtett, az egy maradt akkor is, ha igazságtalan elvakult, önző kezek ebből a szentistváni birodalomból le is vágtak vérző testvéri tagokat.

Nagy, leírhatatlan szép testvéri összehorulás volt ezen a nyárvégi napon az ország fővárosában és az ország minden tagja ezt a nagy találkozót érezte meg boldog, mámoros örömmel.

Volt azonban még vágyakozás ebben az ünnepben. Vágyakozás azok után, akik még ebből a testvéri találkozóból kiszorultak.

De a húsz esztendő kivettségének pusztulása a reménységek életre válása nekik is reményt ad, erőt, hogy István király ünnepén ők is ott leszenek és el nem választható tagjai lesznek annak a belső egységnek, magyar államiságot jelentő szentistváni szellemnek s birodalomnak, amely 900 esztendeje él s elpusztíthatatlan...

Kiadták a zsidótörvény végrehajtási utasítását

TUDÓSÍTÁS A 3. OLDALON.

A külpolitika nagy szenzációja:

német-orosz megnemtamadási szerződés

Ribbentrop szerdán Moszkvába utazik a tárgyalások befejezésére -- Az „oszló” csoport előkészületei háború esetére

Csáky István gróf külügyminiszter nyilatkozata külföldi útjáról

Berlin, augusztus 21. Csak hétfőn reggel adták ki a hivatalos jelentést, amely szerint Moszkvában vasárnapra virradó éjszaka aláírták a német-orosz kereskedelmi és hitel-egyezményt. A hivatalos jelentés szövege a következő:

A kölcsönös árucserforgalom kibővítésére irányuló német-szovjetorszag tárgyalásokat, amelyek már hosszabb ideje folytak, augusztus 19-én eredményesen befejezték.

A tárgyalások eredménye kereskedelmi és hitelegyezmény, amelyet német részről dr. K. Knorre, a külügyminisztérium előadó követségi tanácsosa, szovjetorszag részről pedig a Szovjetunió németorszag kereskedelmi képviselőjének helyettes vezetője, E. Babarin írt alá. Az egyezmény értelmében Németország kétszázmillió árúhitelt nyújt Szovjetorszag részére, amely német áruk vásárlására rendelkezésre áll. Szovjetorszag viszont a legközelebbi két év folyamán száznyolcvanmillió márkát árut szállít Németorszag részére.

Moszkva, augusztus 21. Moszkvában megelégedéssel fogadták a német-orosz gazdasági tárgyalások sikeres befejezésének híreit. A lapok egyöntetűen hangoztatják, hogy a

szerződés mindkét ország számára kedvező és a két ország kereskedelmi kapcsolata fordulóponthoz ért.

Páris, augusztus 21. A német-szovjet kereskedelmi egyezmény megkötésének híre némi meglepetést keltett Párisban. A lapok nem fűznek megjegyzéseket az egyezmény megkötéséhez és főleg arra ügyelnek, hogyan foglal állást az egyezmény dolgában Nagybritánia.

Kopenhága, augusztus 21. A dán sajtó megjegyzi, hogy mialatt Anglia is hosszas tárgyalást folytatott Szovjetorszaggal politikai meg-egyezésről, a németek pozitív tényért értékelik, mégpedig jóval előbb, mint Angliának az eredményre kilátása lehetne.

Berlin, augusztus 21. Mint a Német Távirati Iroda jelenti, a német-birodalmi kormány és Szovjetorszag közt megkötött szerződésről, hogy megkötötték egymással. Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter augusztus 23-án érkezik Moszkvába a tárgyalások befejezése céljából. (MTL)

Kairó, augusztus 21. A Reuter-iroda jelenti, hogy Egyiptom közt megkötött szerződésről, hogy megkötötték egymással. Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter augusztus 23-án érkezik Moszkvába a tárgyalások befejezése céljából. (MTL)

Róma, augusztus 21. A Stampa és a Regime Fascista budapesti tudó-

sítója kiemeli azt a nagy érdeklődést, amelyet gróf Csáky István római utazása a tudósító, hogy a külügyminiszter római útját annál is nagyobb érdeklődéssel kísérik, mert

Budapesten erősen él az a meggyőződés, hogy a döntés a mai súlyos nemzetközi helyzetben ismét a Duce kezében van.

Budapesten elterjedt vélemény szerint az idén is Róma állásfoglalása fogja eldönteni a béke vagy a háború kérdését.

Páris, augusztus 21. Párisban ma reggel megállapítják, hogy a nemzetközi helyzet változatlanul súlyos. Valószínűnek tartják, hogy az angol kormány a közeljövőben a francia kormánnyal egyetértésben hivatalos nyilatkozatban fogja ismertetni a danzig kérdéssel szemben elfoglalt álláspontját.

A Petit Parisien utal arra, hogy a francia és angol kormány végérvényesen döntött már a danzig ügyre vonatkozó magatartásáról.

A francia katonai együttműködésről szóló tervek már teljesen készen állnak és Lengyelország ellen irányuló támadás esetén

ezek a tervek azonnal gyakorlati alkalmazást nyerhetnek.

A jelenlegi nemzetközi helyzetet éppen ez a körülmény különbözteti meg a múlt évi szeptemberi válságtól.

Daladier miniszterelnök kedd délután öt órára összehívta a kormány tagjait. Ezen a minisztertanácson már meg fogják vitatni az angol kormány határozatait, mert a londoni minisztertanács holnap délelőtt lesz.

Egyben a római francia nagykövet jelentését is meg fogják beszélni a francia minisztertanácson.

Roosevelt újabb békeszózatra készül

Washington, augusztus 21. Roosevelt rendelkezésére a Tuscaloosa cirkáló, amelynek fedélzefén tengeri körutat tesz, ahelyett, hogy az eredeti tervhez képest a Belle-Isle tengérszoros felé vette volna irányát, visszafordult és Halifax felé tart. Az útirány hirtelen megváltoztatása állítólag a sűrű köd miatt történt, amely megakadályozta, hogy a repülőgép a Fehér Ház postájával megközelíthesse a hajót.

Valószínűbbnek tartják azonban, hogy az elnök az európai helyzetről legutóbb érkezett hírek hatása alatt, sietési a hazatérést Washingtonba, amit megerősít az is, hogy péntekre jelezték partraszállását Annapolisban.

A Herald, a Mirror és más lapok szerint Roosevelt újabb ünnepélyes szózatot készül intézni Európához a béke érdekében.

„A jelenlegi határok tarthatatlanok“

Danzig, augusztus 21. Forster danzigi körzetvezető vasárnap délelőtt Langfuhrban beszédet mondott a párt tagjai és több ezer főnyi német tömeg előtt. A körzetvezető többek között ezeket mondta:

— A jelenlegi határok tarthatatlanok. Ha komoly is a helyzet, Danzigban mindenki tisztában van azzal, hogy a népek életében vannak kérdések, amelyeket meg kell oldani, még ha nehezen is megy a dolog. Itten kérdés a danzigi kérdés. Húsz év óta beszél Danzig lakossága arról, hogy haza akar térni a birodalomba. Most közel van ez az időpont. Danzig belsőleg előkészült a visszatérésre.

— A danzigi lakosság — fejezte be beszédét Forster — magabizón tekint ezek elé a napok elé, mert mindenkinek a szívében mély hit él a Gondviselés iránt. Danzig német lesz.

Csáky itthon

Budapest, augusztus 21. Gróf Csáky István külügyminiszter szabadságáról hazaérkezett Budapestre és hétfőn reggel átvette a külügyminisztérium vezetését.

Róma, augusztus 21. Báró Villani Frigyes quirinái magyar követ me-

lehangú táviratot küldött Ciano gróf külügyminiszterhez abból az alkalomból, hogy III. Viktor Ema-nuel király és császára a legmagasabb kitüntetést: a Szent Annun-

ciata-rendjelet adományozta neki. Az olasz lapok kiemelik azt a rendkívüli visszhangot, amelyet Budapesten Ciano gróf külügyminiszter legmagasabb kitüntetése keltett.

A külügyminiszter nyilatkozata

Budapest, augusztus 21. A MTI jelent: Csáky István gróf külügyminisztert külföldi útjáról való hazatérése után felkereste a MTI munkatársa, akinek a külügyminiszter az utazásával kapcsolatban elterjedt híresztelésekről a következőket mondta:

— Németországban és Olaszországban töltött szabadságról visszatérve, most hallom és olvasom, hogy küldetésemmel kapcsolatban egyes külföldi sajtóorgánumok fantasztikus kombinációkba bocsátkoztak. Ugy látszik, hogy Salzburgban elhangzott kijelentésem, amely talán nem túlzottan hízogó egyes sajtótudósítók fantáziájának találatkony-ságára, arra ösztökélte őket, hogy behizonyítsák, hogy mégis csak van képzelőtehetségük.

— Inkább mulattatna ez az átlátszó játék, ha nem érezném ki mögüle a veszedelmes méreteket öltő idegességet.

— Magyarországon, Németországban és Olaszországban ezzel ellen-tétben a legmagasabb hidegvér és jótékony nyugalom honol, ami még kirívóbb színben tünteti fel az egyes államok közvéleményében mutatkozó tájékozatlanságot és kapkodást.

— Mégegyszer hangsúlyozom, hogy sem Németországban, sem Olaszországban senki sem követelt, vagy kívánt, vagy kért semmit a magyar kormánytól, sem annak külügyminiszterétől, még csak nem is szugerált semmit sem.

— Személyileg pedig mindkét országban olyan jól éreztem magam, hogy csak szabadságom letelte vehetett véget külföldi tartózkodá-somnak.

— Magyarországnak szerencsére minden államban vannak barátai, ezek jóakarató közbenjárását kérem kormányainknál és ismerőseinknél. Emlékeztessenek mindenkit arra, hogy ez az ezeréves ország minden korban és minden körülmények között mindennél többre becsülte megbízhatóságát és nemzeti becsületét, s hogy éppen ezt értékeli benne hatalmas barátai is. Éket verni próbálni Magyarország és barátai közé hlábavaló erőlködés, mert barátaink is megbíznak bennünk, tudva, hogy a független és erős Magyarország a középeurópai politikai egyen-súly egyik nélkülözhetetlen tényezője.

— A béke fenntartása és Magyarország életérdekei ellen dolgozik az, aki a régi, meghitt és teremtő barátságok meglazítására törekszik.

Hungária nőikalapszalón

áthelyezte üzemét
Csapó-utca 6. az udvarban

Az „oszlói csoport“ értekezlete

Brüsszel, augusztus 21. Mint hivatalosan közlik, a hét szerdáján kezdődik meg az oszlói csoporthoz tartozó államok értekezlete.

Kedd estig Brüsszelbe várják Belgium, Hollandia, Luxemburg, Dánia, Svédország, Norvégia és Finnország külügyminisztereit.

Tájékozott körök nézete szerint a külügyminiszterek megbeszéléseinek középpontjában a felsorolt államok semlegességi és függetlenségi politikájának kérdése áll majd.

Páris, augusztus 21. A belga kor-

mány minisztertanácsot tartott, amelyen elhatározták, hogy az oszlói hatalmi csoport tagjait Brüsszelbe értekezletre hívják össze. Az Information szerint valószínű, hogy ez az értekezlet, — amelyen Belgium, Hollandia, Svédország, Norvégia, Dánia, Finnország és Luxemburg résznek részt — szerdán megkezdődik.

Elsősorban azt a kérdést vitatják meg, hogy európai háború esetén miképpen gondoskodjanak a tag-államok élelmiszerellátásáról.

Meddő tanácskozások

London, augusztus 21. Halifax lord külügyminiszter hétfőn délelőtt fel-tizenkettőkor felkereste Chamber-lain miniszterelnököt, akivel megbeszéltek azt a jelentést, amelyet kedden a minisztertanács elé terjesztenek. Ugy tudják, hogy a két miniszter a következő pontokat vitatta meg:

1. Burekhardt professzor jelentése, 2. a német-szlovák katonai egyez-mény, 3. a jelenleg Salzburgban tartózkodó Sir Newille Henderson

berlini angol nagykövet jelentése, 4. a Ciano—Ribbentrop—Csáky találkozó, 5. a legújabb lengyelországi jelentések, 6. az angol-orosz katonai tárgyalások és végül 7. a pápa bé-ke-terve.

Halifax lord külügyminiszter 3.5 óra hosszat tanácskozott Chamber-lain miniszterelnökkel. A Press Assotiation kimeli, hogy a helyzet nincs annyira kiélezve, hogy a parlament összehívását szükségessé ten-né.

Róma nyugodt

Róma, augusztus 21. Rómából nézve a nemzetközi helyzet legutóbbi fejleményeit, az egyetlen újabb tény a Duce vasárnapi hosszú megbeszélése Ciano gróf külügyminiszterrel. Diplomáciai körökben úgy tudják, hogy Attolico berlini olasz nagykö-vet vasárnap jelentéstétel végett Ró-mába érkezett,

Rómában egyébként a legna-gyobb nyugalommal szemlélik a danzigi kérdés fejleményeit.

Az országban nem tapasztalható há-borús izgalom és a sajtó is kerül minden olyan beállítást, amely nyugtalanítónak tüntetné fel a hely-zetet. Bár senki sem vonja kétségbe a helyzet rendkívüli súlyosságát, az

Pigniczky István

A szegedi hírneves Brauswetter órának tanítványa s 12 évig elsősorú szakmunkása volt.

CSAPÓ-UTCA 12. SZÁM.

olasz nép, akár csak a tavaly szeptemberben, a Duce elhatározásaiba vetett bizalommal várja az eseményeket.

Cáfolatok

Berlin, augusztus 21. A nyugati hatalmaknak a propagandahivata-zsúfolásig megtöltötték a hívek. laiban — mint a Deutsche Diplo-matische Korrespondenz írja — fo-kozó mértékben azon vannak, hogy saját népeikben más országok ellen irányuló német követelésekről és fenyegetésekről szóló hírekkel áldozatkészítést ébresszenek s ezzel növeljék a Lengyelországgal szövetséges országok háborús készségét. Most is terjesztik — ez alkalommal francia részről — azt a hírt, hogy Németország erőszakot tervez Magyarországgal szemben, vagy Románia felé ugródeszkának kívánja felhasználni, mert a né-met terjesztés igazi célpontja Románia kincsei.

Mint hogy ez a felelőtlenség még-inkább kiélezi a helyzetet, nem lehet eléggé kipellengérezni. Eppen ezért jól tennék a népek, ha egyszer kö-zelebről szemügyre vennék az ál-barátokat, akik rágalomokkal akar-ják elrontani jó kapcsolataikat és végeredményben azon fáradoznak, hogy idegen érdekek szolgálatába állítsák őket.

Az összes lapok teljes terjedele-mben közlik a Deutsches Nachrichten-büro-ban gróf Csáky István látoga-tásával kapcsolatban a külföldi sajtó-ban elterjedt vakhírek cáfolatáról kiadott jelentést.

Róma, augusztus 21. Az olasz la-pok londoni és párisi tudósítói hasá-bos tudósításokban számolnak be a két nyugati állam sajtóinak talál-gatásairól gróf Csáky István római látogatásával kapcsolatban.

A Lavoro Fascista londoni tudósí-tója megállapítja, hogy az angol sajtó rémhíreit a magyar külügy-miniszter római útjával kapcsolat-ban is folytatja. Egyes angol lapok, hogy olvasóik képzeltét foglalkoz-tassák, gróf Csákyt Közép-Európa titokzatos emberének nevezték el.

Egyes lapok odáig mennek, hogy sértegetni kezdik a magyar nemzetet és mint szegény, kis, védtelen államot tüntetik fel, amelyet az a veszély fenyeget, hogy katonai szövetséget kell kötnie Rómával és Berlinnel.

Mi azonban jól tudjuk, hogy ezt az egész sajtóhadjáratot a demokráciák afelett érzett bosszúsága okozza, hogy garanciarendszerüket nem tud-ták kiterjeszteni Budapestre.

VIGSZINHÁZ

Debrecenben először!

A legfordultosabb és legkacagtatóbb vígjáték:

Mi történt a paradicsomban

Főszereplők:
HILDE KRAHL,
SIMA OSZKÁR,
Georg Alexander!

Bemutató ma!

INTÉZETI

FEHÉRNEMŰ

TAKARÓ

MATRÁC

ELŐÍRÁS SZERINT —

MEGBIZHATÓAN

KARDOS LÁSZLÓ

1831.

MA MEGJELENT

a második zsidótörvény végrehajtási utasítása

Szigorú bejelentési kötelezettséget ír elő a végrehajtási utasítás -- Zsidók csak „zsidó-lap” felírású lapot irányíthatnak -- Nagy szigorítások minden vonalon

A várva-várt 7720--1939. M. E. sz. rendelet

Budapest, augusztus 21. A Budapesti Közlöny augusztus 22-i száma közli a zsidók közéleti és gazdasági térfoglalásának korlátozásáról szóló 1939. évi IV. t. c. végrehajtási tárgyában kiadott 7720/1939. M. E. sz. rendeletét. A rendelet rendelkezései kiterjednek:

1. a zsidónak nem tekinthető személyek és kedvezményezett zsidók közé tartozás körülményeinek igazolására, 2. a közszolgálatra, 3. a hitesei könyvvizsgálókra és a hitesei könyvvizsgáló jelöltekre, 4. az ügyvédi és orvosi kamarákra, a mérnöki kamarára, a sajtókamarára, valamint a színművészeti és filmművészeti kamarára, 5. az időszaki és nem időszaki lapokkal kapcsolatos kérdésekre, 6. a színházakra és mozgófényképvállalatokra, 7. a hasznosított jogosítványokra, 8. közszállításokra, 9. az iparigazolványokra és iparengedélyekre, 10. az értelmiségi munkakörben foglalkoztatottakra, 11. a törvényben megállapított korlátozások alá eső jogi személyekre s kereskedelmi társaságokra, 12. a törvény szempontjából jelentős körülmények hatósági megállapítására, 13. az országhoz visszacsatolt területekre vonatkozó különleges kérdésekre.

A felsorolt tárgyköröket érintő rendelkezések közül különösen kiemelhetők a következők:

A rendelethez mellékeltek minták szerint 1939 október 15-ig a megfelelő hatóságokhoz bejelentést kell tennie származási és egyéb adatairól minden hitesei könyvvizsgálónak, az előbbieken felsorolt kamarák mindenik

tagjának, hasznosított engedéllyel, illetőleg jogosítvánnyal (pl. gyógyszerügyi joggal, dohányárudai és dohánykiszáradai engedéllyel, italmérségi és italeladási, sorsjegyeladási engedéllyel, mozgófényképváz látesítésére és üzemen tartására, színház vagy mozgófényképszínházi előadások üzletszerű rendezésére vonatkozó engedéllyel) bíró minden személynek, továbbá iparigazolvány, vagy iparengedély alapján ipart üző minden iparosnak. A bejelentés alapján a hatóságok megteszik a törvényben megszabott intézkedéseket.

Ép így 1939 október 15-ig minden olyan munkaadónak, aki értelmiségi munkakörben alkalmazottat foglalkoztat, be kell jelentenie minden értelmiségi munkakörű alkalmazottját, származási adatait és illetményeit feltüntetésével. A munkaadónak a bejelentéseket az Értelmiségi Munkanélküliség Ügyveinek Kormánybiztosához (Budapest, V., Klotild-u. 10/c) kell benyújtani és haladéktalanul meg kell tennie a végrehajtáshoz szükséges intézkedéseket, valamint az alapbejelentésen felül minden évben kétszer, január 31. és július 31. napjától be kell jelenteni mindazokat a törvény szempontjából lényeges változásokat, amelyek a megelőző félévben alkalmazottai tekintetében keletkeztek.

Az időszaki lapokkal kapcsolatban a rendelet akként rendelkezik, hogy 1939 október 1. napja után időszaki lap főszerkesztője, kiadója, felelős kiadója (főszerkesztője, s. szerkesztője, nyomdai

szerkesztője, állandóan alkalmazott vezércikk-írója, külpolitikai, belpolitikai (községgazdasági), közgazdasági és művészi (film, színházirodalom) rovatának vezetője zsidó nem lehet, sőt ha a lap kiadója zsidó, a lapengedély 1939 október 1. napjától kezdve hatályát veszti.

Ezek a rendelkezések nem vonatkoznak az olyan lapokra, melyek a lap főcímét követő sorban, közvetlenül a főcím közepre alatt „zsidó-lap” megjelölést szembevető módon alkalmazzák.

A színházakkal és mozgófényképvállalatokkal kapcsolatban a rendelet úgy rendelkezik, hogy színház igazgatója, művészeti titkárja, dramaturgia, rendezője, karmestere és bármely néven nevezendő olyan alkalmazottja, aki a színház szellemi, vagy művészeti irányítása megadásában, vagy a színház művészeti személyzetének alkalmazásában egyébként irányító befolyást gyakorol, úgyszintén mozgófényképet előállító, forgalomba hozó, vagy előadó vállalat dramaturgia, rendezője, karmestere és egyéb olyan alkalmazottja, aki a mozgófénykép előállításában, a szereplők megválasztásában, külföldi mozgófényképek behozatala végett kiadásában, mozgófényképeknek forgalomba hozatalában irányító befolyással közreműködik, zsidó nem lehet.

Végül arra is módot ad a rendelet, hogy a jogosultak kérhessék a törvényhatóság első tisztviselőjétől annak közhiteletű megállapítását, hogy a nem zsidók közé tartoznak.

Fiu és leányka
intézeti
ruhákban,
kabátokban

a legjobbat a legolcsóbban
adja a

Benyátás ÁRUHÁZ

gyermekes magyar anyákat. A fővárosban a városházán tartott ünnepségen kívül még 19 Stefánia-körzetben, az egész ország területén pedig 390 községben és városban tartottak ünnepségeket és mintegy 2000 sokgyermekes anyát részesítettek kitüntetésben és jutalomban.

A hazai németajkú katolikusok, — mint minden évben, — ezúttal is Szent István napján indultak Mária Zellbe búcsúra. Elindulás előtt Pintér László volt képviselő, a belvárosi plébániatemplomban szentmisét celebrált, majd a zarándokok hajóra szálltak és ott folyt le a Szent István ünnepség. A hajó többi utasa meghatva szemlélte hazai németjeink lélekemelő bensőséges hazafias ünnepségét.

A Szent István-napi ünnepségek sorozata a gellérthegyi tűzijátékkal fejeződött be. Díjeséret illeti a rendezést, amely kitűnő felkészültséggel tartott rendet a többszázévezernyi tömegben, amely felvonult a Duna partjára. A Himnusz hangszórókon közvetített hangjaival, majd Szendy Károly polgármester köszöntő szavával kezdődött az ünnepség. A ki-világított hajófelvonulás után ki- aludtak a fények és tíz órakor fél- röppent az első rakéta a Citadella ormáról.

— A DEBRECZENI STRAND SZORAKOZTAT.

HUNGÁRIA filmszínház

MA UTOLJÁRA

A meghatározó és szép:

VARSOI FOGOLY

Előadások: d. u. 5, 7, 9-kor.

Holnap:
DZSUNGELSZEREM!

Félmillió magyar vett részt a Szent István-napi ünnepségeken

Budapest, augusztus 21. Soha nem látott fényvel és pompával ünnepelte meg a magyar nemzet Szent István-napját. A fővárosban az ünnepi közönség számát csaknem félmillióra becsülték és ezeknek soraiban több ezres számmal jelentek meg a Felvidék, a Kárpátalja és a külföld képviselői. A Tárnok-utcában külön tribünöket állítottak fel, amelyeken amerikai magyarok, svédok, dánok, lengyelek és mintegy 600 főnyi felvidéki cserkész és levante foglalt helyet.

A Várkápornában tartott bevezető istentisztelet után, a hatalmas körmenet fél 9 órakor indult a Koronázó főtemplom felé. A szent Jobbot irtalmas rendi szerzetesek vitték s az egyházi méltóságok után vitéz nagybányai Horthy Miklós Kor-

mányzó Úr haladt a testőrök és a világi előkelőségek kíséretében.

A Koronázó főtemplomban Serédi Jusztinián bíboros hercegprimás pontifikálta a szentmisét, a szentbeszédet pedig Gregorovits Lipót esztergomi prónotárius kanonok mondotta. Mire után a körmenet az egész Várat megkerülve tért vissza a várplébániatemplomba, amelyben augusztus 27-ig marad kitéve a Szent Jobb.

Szent István napjának hazafias megnyilatkozása volt az az ünnepség, amelyet az Ereklés Országzászló Nagybizottság rendezett a Szabadság-téren. Délben futott be az Országzászló elé Kassa város 36 tagú stafétája. A staféta tagjai szombaton reggel kilenckor indultak el Kassáról.

Felvonult Beregszász zászlóaljnyi leventéje, a pestmegyei leventeoktatói tanfolyam résztvevői, felvonultak az egyetemi munkaszolgálat századai és női csapata is. A kassaiakat Ur-mánczy Nándor elnök fogadta. Az örségváltás alkalmából Cselényi Pál országgyűlési képviselő mondott beszédet, aki köszöntötte az amerikai magyarokat. Boda Károly, majd az amerikai magyarok képviselői: Király Imre, Kun Bertalan, Golydán Sándor és Nagy Irma beszéltek, a felemelő ünnepséget pedig Grill Loránd szavai zárták be.

A Kormányzó nejének fővédnöksége alatt működő Magyar Anyák Nemzetvédő Bizottsága Szent István napján az egész ország területén bensőséges ünnepség keretében jutalmazta meg és tüntette ki a sok-

TAVIRATOK

MAGYAR SIKER

Budapest, augusztus 21. Dr. Lumitzer Sándor a berlini agyaglamblövő világ-bajnoki versenyen aratott győzelme a világ szakkörében elének feltűnést és elismerést kellett. Lumitzer győzelmével — amely egyben a versenyben használt fegyver és töltevény magyar sikerét is jelent — Hitler tiszteletdíját nyerte.

A FŐISKOLÁS VB. ELSŐ NAPJA

Bécs, augusztus 21. A főiskolás világbajnokság első napján a következő eredmények voltak:

Labdarágás: Németország—Magyarország 2:1 (1:1). Bíró Dattilo olasz.

Tennis: A férfi egyesben Benzik győzött bolgár ellenfele ellen, a hölgy egyesben Szilvassy már bejutott az utolsó 4 közé, ahová az olasz Franzoni, a német Spenger és Krössling is bejutottak.

Kosárlabda: Magyarország—Bulgária 30:16 (13:7). Németország—Peru 20:15 (10:9). A belga-olasz mérkőzés elmaradt, mert a belgák nem érkeztek meg Bécsebe.

Rugby: Ebben a számban csak két csapat indult. Olaszország—Németország 20:14 (9:8). Olaszország győzelmével megszerezte az első főiskolai világbajnoki címet.

RÓMAI MAGYAROK SZENT ISTVÁN-ÜNNEPE

Róma, augusztus 21. A római magyarok bensőségesen ülték meg az idén is Szent István ünnepét. Délután tíz órakor a római St. Andrea al Quirinale templomban ünnepélyes szentmise volt, amelyet Horváth Győző felszentelt püspök pontifikált a Collegium Germanico-Hungaricum növendékeinek segítségével. A szentmise után a quirinai magyar követség termében fogadás volt a Rómában élő magyarok részére.

Az olasz lapok részletes táviratokban számolnak be a budapesti Szent István-ünnepségekről.

KÁROLYI GRÓF REPÜLSZERENCSET-LENSEGE ANGLIÁBAN

London, augusztus 21. Sandown közföldön Károlyi Ádám gróf és kísérője lezuhant repülőgéppel. A gép elégett, Károlyi Ádám gróftól súlyos égési sebekkel kórházba szállították. Kísérője lábtörést szenvedett. A Reuter-iroda jelentése szerint Károlyi Ádám gróf 22 éves, angol állampolgár és ismert kiltűnő pilóta.

OLÁHOSAN

Bukarest, augusztus 21. MTI: Az erdélyi magyar népközösség headványal fordult a kolozsvári postafelügyelőséghez és azt kérte, hogy a magyar nyelven írt címzéseket ne szűtsék pótdíjjal. A kolozsvári postafelügyelőség nem adott helyt a headványban foglalt kérésnek. A magyar népközösség ezért most a bukaresti vezéreligazgatóságához fordult a pótdíj eltörlése érdekében.

A RENDŐR FÉKEZETT MEG EGY RÉSZEG KOCSIST A PIAC-UTCÁN

Hétfőn délután Mikó Imre, Honfő utca 20. szám alatti kocsis italos állapotban hajtott a Kossuth-utcaból a Piac-utca felé. A rendőr intéseére mitsem adva, tovább hajszolta a lovakat, amelyek vágatában nyargaltak az Arany Bika felé. A szolgálatot teljesítő rendőr, hogy esetleges katasztrófának elejét vegye, ami nagyon valószínűnek látszott, egy pillanat alatt autójába ült és a vágató szekér elé hajtott. Majd klugorva, elkapta az egyik ló kantárszárát s így megállásra kényszerítette a kocsit. Az italos kocsis dulakodni kezdett a rendőrral, végül is sikerült megfékeznie Mikó Imrét, akit ezután be is kísért a rendőrségre. Kihallgatás után a részeg kocsist elbocsátották, de az eljárás tovább folyik ellene.

Külföldi hírek

Pozsony állítólagos német megszállásáról

Pozsony, augusztus 21. A Szlovák Távirati Iroda megcáfolja egyes külföldi lapoknak azt a híret, amely szerint német csapatok vonultak Pozsonyba, elmozdították a szlovák kormányt és német katonai diktatúrát kiáltottak ki, valamint hogy a Vág völgyén át nagyarányú német

csapatok szállítottak folytak.

Berlin, augusztus 21. A német birodalmi hadsereg főparancsnoksága közli, hogy a szlovák hadügyminisztériummal történt megállapodás értelmében a szlovák és a német haderők tagjai ezentúl kölcsönösen tisztelegni kötelesek egymásnak.

Szenzációs magyar találmányok az Őszi Vásáron

Technikai csodák az Őszi Vásár kiállításán. — Növényhús, éterhullámhangszer és egyéb találmányok az Őszi Vásáron

Budapestről jelentik: Az augusztus 31-én kezdődő budapesti Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár találmányi csoportja frappáns meglepetéseket tartogat látogatói részére. Bemutatja azokat a kiváló magyar találmányokat, amelyek világszerte tarthatnak igényt. Reflektor, mely mellett nappal vetíthető film. Kézi táskában szállítható röntgen-készülék. Tökéletes szavazógép. Bilinesautomata, vulkanizáló automata. Új rendszerű távolbaláló készülék. Éterhullám hangszer. Nö-

vényhús és sok-sok, a napi életet is kényelmessé tevő, világhírré számító egyéb találmány. De a többi csoportok meglepetései is ámulatba ejtik a nézőket és rengeteg gyakorlati tanulságot nyújtanak.

Augusztus 25-től, péntektől már féláron lehet utazni Budapestre. Utazási igazolványokat máris országsszerte minden menetjegyvirodában árusítanak. A Vásár augusztus 31-én kezdődik és szeptember 11-én zárul.

„Szalma” ebédmenü a Páll-sörözőben

1 pengő

ebédmenü

a Páll-sörözőben

Horváth Árpád szélnekeresztette színtársulatát

Nem lehet előadásokat tartani Pestszenterzsebeten

Kéthetes küszködés és várakozás után Horváth Árpád színiigazgató, mint értesülünk, szélnek eresztette színtársulatát Pestszenterzsebetről, mert véglegesen elutasították színháznívítási kérelmét. Másodfokon is előadások megtartására alkalmatlannak találták, tűzveszélyesnek minősítették a pestszenterzsebeti deszkaszínházat és Horváth Árpád színiigazgatót ezzel minden reménye kútba esett a pestszenterzsebeti színi szezon illetően.

A színiigazgató társulata tagjainak még kisebb pénzüsségeket adott, hogy haza tudjanak utazni. Horváth Árpád környezetéből úgy értesülünk, hogy a hányatott sorsú színiigazgató a történetek után abban reménykedik, hogy színiigazgatói kon-

cessziót kap az új stagione-rendszerben is.

A Színművészeti Kamara ma délután dönt a tekintetben, hogy kiket javasol a színigazgatók közül stagione-koncesszióra. A kamara javaslata alapján azután végérvényesen a kultuszminisztérium dönt az ügyben, előreláthatóan még kedden délután. Horváth Árpád minden reménye most a kamarai véleményezés, ha nem találnak alkalmasnak további színiigazgatóra, akkor a leg-sívarabb jövő elé néz, hiszen új foglalkozást kell keresnie.

A másodfokú elutasítás következtében lehetetlenné vált pestszenterzsebeti színi szezon előre eladott jegyeit a színtársulat pénztára viszszaaváltotta.

Románia mozgósított

Románia megint mozgósított. Ebben az évben már másodszer. A nagyvezérkar és a hadügyminisztérium közleménye szerint augusztus 15-re tartoztak bevonulni mindazon tisztek, altisztek, közkatonák, akiknek sárgaszínű, sürgős jelzésű, kétcsillagos behívóparancsuk volt és azon a következő pecsétet valamelyike van: „ATI”, „BTI”, „CSI”, „CTI”, „DTI”. Hasonlóképpen tartoztak jelentkezni mindazok, akiknek háromcsillagos, sárgaszínű sürgős behívóparancsuk volt a következő pecséttel: „DUI”, „BTI” és a négycsillagos „AUI” pecsétes behívójegytük.

Ezt az augusztus 10-én kiadott közleményt másik újabb is követte. Ezek a különféle megjelölések csak az izgalom mérséklésére szolgálnak, tény azonban, hogy Románia a márciusi behívások óta állandóan ké-

szültségben, hadiállapotban van.

Ezre val a legutóbbi határozat megállapítása, amely szerint három fontos zónát, espedig erődítési, katonai és határ zónát különböztetnek meg. A veszélyeztetett területnek minősített területeken a katonaság vette át a vezetést s itt nagy mértékben csökkentették a polgári lakosság szabadmozgását. A határok mentén mintegy 150 kilométeres körzetben a kormány különleges intézkedéseket léptett életbe, földeteket sajátítottak ki és kényszerrel szolgáltatásokat, úgynevezett rekvirálásokat végzett.

A pópák hangosan hirdetik a szószéken a hadiállapotot és izgatják a román lakosságot a magyarok ellen. A kormány és a miniszterek egyre cáfolják ezeket a híreket, a tények azonban a cáfolatok ellen vallanak.

Mentő hírek

Beverte lakótársa fejét. Pikó Mihály, Késes-utca 90. szám alatti lakos hétfőn délután összeszólalkozott lakótársával, Molnár Mária bejárónővel. A vitakozás hevében Pikó Mihály ismeretlen tárgyval fején és kezén megsejtette Molnár Mária, akinek sebeit a mentők köztették be, majd kiszállították a klinikára. Állapota nem veszélyes.

Gépkocsi és kerékpár karambolja a Csapó-utcán. Hétfőn az esti órákban Szövetes Imre 18 éves szabótanuló, Bellelő 32. szám alatti lakos a Csapó-utca elején kerékpárjával összeütközött egy gépkocsival. Az összeütközés következtében Szövetes Imre jobbláb alszár törést szenvedett. A kihívott mentők kiszállították a klinikára, ahol törött lábát gipszbe tették, majd hazaszállították lakására.

Véletlen baleset kaszálás közben. Máthé János 38 éves napszámos, Téglavető, Görgel-utca 11. szám alatti lakos tegnap délután a Péterfia-utca 53. szám előtti parkban a füvet kaszálta. Kaszálás közben véletlenül jobblábába vágott és az ereket is átvágta. A mentők a klinikára szállították, itt összevarták az ereket, majd kiszállították a téglavetői lakására.

Czaja József egy perc alatt győzött az olasz bajnok ellen a hétfő esti birkozóversenyen

Három nap óta állandóan felt, sőt pótszékes ház előtt játszik Debreczenben a közismert Gazdag-cirkusz. Estenként valóságos ostromolja a közönség a cirkusz pénztárát. Az érdeklődés teljesen indokolt is, hiszen a cirkusz igazán élvezetes és értékes műsort ad a közönség szórakoztatására. Szinte azt mondhatnánk, hogy fővárosi az estenként bemutatott műsor, amelyek keretében elsőrendű artista-pár, kiltűnő költőtanos, egyensúlyozó művésznő, remekül idomított lovak szobrász-szobrász produkciói követik egymást. Auguszt és Janosi bohóc van természetesen a legtübbet a porondon és hangolja derűre a közönséget. A műsor második részét a versenybirkozások alkotják. Hétfőn este felvonnult a hét bajnok, akik közül három pár hírközött ez alkalommal.

Az első pár Brunner olasz bajnok és Czaja magyar világbajnok volt. Szép, gyönyörűkűttető, stílusos birkozás volt, csak rövid ideig tartott, mert Czaja egy perc alatt kétvállra fektette az olasz bajnokot.

Petterescu észli világbajnok és Martincov bolgár világbajnok birkozott ezután három menetben eldöntetlenül. Az erőviszonyok, a technikai felkészültség szinte egyenlő volt a két világbajnoknál. Az izgalmas és heves tramú harmadik menet sem hozott eredményt.

Végül Szathmáry, Erdélyi bajnok és Orlovsky cseh bajnok állott a porondra. A súlycsoportbeli különbség onási volt a cseh javára, s így az eredmény sem volt kétséges. Egy azonban bizonyos: sem élvezetel, sem szépséget nem nyújtott ez a mérkőzés a cseh bajnok hihetetlen durva stílusa miatt. Nem is birkozás volt ez, hanem verekezés, — még szabadstílusának sem lehetett nevezni.

A cseh bajnoknak a közönséggel szemben tanúsított viselkedése visszataszító volt és alkalmas arra, hogy a közönség kifütyülje, mint ahogy győzelme ellenére hétfőn is tette. A Gazdag-cirkusz egyébként ma és a következő nap is folytatja nagyszabású műsorát és a versenybirkozásokat. Ma este a bejelentés szerint három pár fog mérkőzni, s ezek között egy végkimerülésig tart.

Fényes keretek között ünnepelték meg a nyilas- telepi Szent István-templom első búcsúját

Körmenet a templom körül. — Megszentelték a Kat. Népszövetség és Asszonyszövetség Szent István zászlóját.

Megvendégelték ötven szegényt. — Jolsikerült ünnepély a nyilastelepi katolikus iskolában

Gyönyörű napsütéses idő virradt fel a nyilastelepi katolikus templom első búcsújának napján. Már fél 9 órakor kezdett gyülekezni a hívősegreg. Ott volt a nyilastelepi katolikus társadalom csaknem minden tagja és nagyon sokan jöttek ki a városból is erre az ünnepre. Pontban 9 órakor érkezett meg dr. Lindenberger János apostoli kormányzó Kiss László nyilastelepi segédlelkész és a főpapi misénél segédkező kispapok társaságában. A templomot ekkorra már zsúfolásig megtöltötték a hívek.

Kilenc óra után néhány perccel megszólaltak a Szent István templom magas tornyának harangjai és ünnepi szóval hirdették, hogy megkezdődött a búcsúkörmény. Mintegy ezer ember haladt a körmenetben, amely a templom körül vonult. A szentséget dr. Lindenberger János apostoli kormányzó vitte. A körmenet élén a nyilastelepi katolikus népszövetség és asszonyszövetség új zászlóját vitték.

Mikor a körmenet visszatért a templomba, nyomban megkezdődött a főpapi szentmise, nagy papi segédlettel. A szentmise után dr. Lindenberger János apostoli kormányzó mondott remekbe szabott, gyönyörű szentbeszédet. A szentiváni eszméről beszélt, a keresztényi gondolatáról, mely — amint ezer évvel ezelőtt — most is meg fogja oldani a magyarság minden problémáját. Ezután Szent Istvánt, mint irgalmas királyt mutatta be és hangsúlyozta, hogy az ő irgalmas szellemében kell dolgoznia most is a magyarságnak.

A beszéd után dr. Lindenberger János apostoli kormányzó megállította a nyilastelepi katolikus népszövetség és asszonyszövetség zászlóját.

Az ünnepség második része a templom előtt játszódott le. Kis asztalka előtt állott fel a zászlótartó a gyönyörű kézimunkájú Szent István zászlóval, melyet Piko László, Szent Anna-utcai kézimunkakereskedő készített művészi kivitelben. Schleisz Pál, a nyilastelepi katolikus elemi iskola tanítója adta át a zászlót a két zászlóanyának, Gopcsa Gergelynének és dr. Babuscák Jenőnének.

— Jelkép legyen ez a Szent István zászló a nyilastelepi katolikus-ság előtt — mondotta Schleisz Pál és indítson arra, hogy ezután még nagyobb összefogásban, még eredményesebben működhessünk hazánk javára.

A zászlóanyák nevében Gopcsa Gergelyné, az asszonyszövetség elnöke vette át a zászlót, néhány szó kíséretében:

Szent István királyunk esedezve
kérünk
A Te szent nevedre egy zászlót
szenteltünk
Fogadd azt kegyesen s vedd
szent Jobb kezébe,
Vezesd fiainkat szép kincsre
Erdélybe!
Brassóig előre!

Azután nézz széjjel észak, nyugat,
élel...

Szerezz igazságot minden határ-
szélen.
Orlot, Dévényt, Bruckot, Zimonyt
és Fiumét,
Szerezd vissza nekünk Szent
Koronád fényét!
Minden dicsőségét!

Ezután megkezdődött a zászlószegkek beverése. Elsőnek dr. Lindenberger János apostoli kormányzó verte be a zászlószegeket „Isten áldd meg a magyart” jelleggel, majd Gopcsa Gergelyné „Hol vagy István király” jelmonddal ütött a zászló rudjába zászlószeget. Dr. Babuscák Jenőné zászlóanya után sorba jöttek a nyilastelepi katolikus-ság tagjai, akik jelmondat kíséretében verték be zászlószegüket.

A zászlószegkek beverése után az asszonyszövetség villásreggelin látta vendégül dr. Lindenberger János apostoli kormányzót és a nyilastelepi katolikus-ság vezetőit a XIII. sz. MÁV bérház udvarán. A háziaszszonyi tisztelt özy. Kárpáthy Józsefné, a MÁV műhely MANSZ elnöknője töltötte be.

Délben az asszonyszövetség 50 szegényt látott vendégül ebéden. A szegények részére Molványi Jakabné főzött ízletes ebédet.

Délután fél 6 órakor a nyilastelepi katolikus ifjúság az elemi iskola termében ünnepélyt rendezett, melynek keretében di. Falkó Lajos irredenta költeményt szavalt nagy sikerrel, majd a leánykör és legényegylet tagjai a „Darázsfészek” című kedves kis darabot mutatták be. A sikeres ünnepélyért ifj. Párkányi József főrendező, valamint a szereplők: Nógrády Liát, Bátorffy Klárát, Hermann Katót, Keresztesi Irént, Gelléry Dódit, Kaczián Icát, Seprényi Klárit, Soltész Ilonát, Penez Jánost, Gelléry Gézát, Kiss Lajost, di. Falkó Lajost és János Zoltánt a legteljesebb elismerés és dícséret illeti meg. A kitünően sikerült előadás megszervezése Schleisz Pál tanító érdeme.

Finn vendégek Debrecenben

A finn Akateeminen Karjala Társaság vezetői Magyarországra látogattak el augusztusban. A huszonöt főnyi előkelő finn társaság jelenleg Budapesten tartózkodik, de ferybette a nagyobb s jelentősebb magyar vidéki városok meglátogatását is. Ezen az úton a finnek a Turul Szövetség kalauzolja majd végig az

országon.

Debrecenbe augusztus 23-án érkeznek meg a déli gyorsal, Budapestről. A megérkezésük után azonnal autóbusszal fülnek és a Hortobágyra mennek ki, ahol megtekintik a pusztát nevezetességeit. Délután visszatérnek Debrecenbe és megnézik a város nevezetességeit.

Háromszáz pengőt loptak ki egy mulatozó férfi zsebéből

A tolvajt és barátját a rendőrség őrizetbe vette

Az elmúlt nap este egy külsőségi kocsmában cigányprimásának ébersége folytán a debreceni rendőrség egy többszörösen büntetett tolvaj férfit és annak barátját tette ártalmatlanná, akik az éjszaka folyamán

háromszáz pengőt loptak ki az egyik kocsmában mulatozó férfi zsebéből.

Az őrizetbevétel előzményeit a rendőrségi jegyzőkönyv örökíti meg, amelyben mindkét őrizetbe vett tolvaj töredelmes vallomást tett a lopásról. Kaszonyi Lujza lakás és foglalkozás nélküli nő megismerkedett egy Kun Sándor nevű napszámosal, aki már többször volt büntetve. A napokban együtt betértek a Kúlsővásártér 9. szám alatt lévő Kecskés-féle kocsmába. Itt előbb elkezdtek poharazni, majd észrevették, hogy a szomszéd asztalnál egyedül iszogot egy férfi, aki egyébként már nagyon a pohár fenekére nézett. A két őrizetbe vett tolvaj ezt a férfit szemelte ki áldozatul és ezért elcsalták a közelben lévő Mezei-féle kocsmába, majd onnan tovább a Kishegyesi-út 9. szám alatti kocsmába vitték. Itt az áldozat fizetett mindnyájuknak és ekkor észrevették, hogy nagyobb mennyiségű pénz van az ismeretlen férfinél. Ezért Kaszonyi Lujza szorosabbi ismeretséget kezdett a férfivel, elkezdett hízelegni neki, majd egy óvatlan pillanatban kiemelte zsebéből a háromszáz pengőt tartalmazó pénztárcát.

Mikor a pénz Kaszonyinál volt, otthagyták a meglopott férfit a kocsmában. Kaszonyi Lujza visszatért a külsővásártéri kocsmába és folytatta a mulatozást. A cigányprimásnak azonban feltűnt, hogy röviddel ezelőtt még nem volt pénze a nőnek, most pedig feltűnően kezd költsékezni. Ezért értesítették a kö-

zelben szolgálatot teljesítő rendőrszemet, aki igazolásra szólította fel a nőt. Miután a pénz eredetére nem tudott megnyugtató választ adni bekísérte a központi ügyeletre. Nem sokkal ezután sikerült előállítani büntetését, Kun Sándort is, akik beismerték, hogy ketten előre kitervezett mód szerint ellopták az ismeretlen férfi háromszáz pengőjét és azon megosztózkodtak. Kaszonyi Lujzánál a motozás során 136 pengő 86 fillért, Kun Sándornál pedig 12 pengő 61 fillért találtak meg, a loptott pénz többi részét közösen elmulatták.

A rendőrség a kihallgatás után mindkettőt őrizetbe vette és kedden adja át az ügyészségnek.

Ha Budapestre utazik

szálljon meg

az

Erzsébet

pensioba

Budapest, IV. Váci-u. 40.

Belvárosban.

Hideg-meleg folyóvíz.

Lift. Központi fűtés.

TELJES PENSIO P 6-9.

A nyilastelepi Kat. Népszövetség és Missziós Asszonyszövetség zászlószentelése. A zászlót Piko László-cég, Szent Anna-utca-10. sz., készítette.

Autótulajdonosok ne mulasszák el a szavatossági biztosítás kötését

AZ EGYETLENKE

Írta: RADVÁNYNÉ RUTKAY EMMA

Hoppá, aranyos kis emberbimbó! Most esett el a ligeti porondon s már kapaszkodók, nézdelődők, bukdácsol tovább apró kis pillangó lábaikkal. Örvendés elnézni az iparkodást, de egyszerűen gondolkodóba ejtő nagyon. Látni, valahogy úgy bukdácsol a szülő is, ha őt nem nevelték arra, hogy nevelni tudjon. Sűrűn váltakoznak, fergetegesen kergetik egymást a hibák s igazán nem esoda, ha a kisemberek egymás között beszélgetve főszintén keserű megállapításokra jutnak.

Nem is kell messze mennem sem térben, sem időben, csak a legközelebbi játszótérig. Ma délelőtt jártam ott, esiesérges szántotta a napos őszi levegőt s a sok kisebb-nagyobb gyermek akár a madárraj, hol egymást hajszolva, segítve, hol komolyan tárgyalgatva tölti az időt. A röpködő labda megáll egy pillanatra, az ugorkút elszakad s mondja a kicsi szöszke: „Jó neked, Juci, ti heten vagytok testvérek, de én csak magam vagyok, mindenki velem foglalkozik otthon s képzelted, milyen nagyon jónak kell lennem mindig!” — Igen, így mondja, szinte öregeken: „Foglalkozik” és „képzelted”. A másik, a kis feketelökis nem érti ezt a szomorúságot. Valóban, szinte ordít a gyermekről a boldog szabadság, a gyermek, az igazi gyermek. Kis buta fejekéjét ijedten fordítja a szöszke felé, valahányszor apa, anya, nagymama, nagynéni rendelkezik a kis barátó minden mozdulata felett. Itt játszik a gyermek a pompázatos őszi napsütésben s mintha kalitkába zárt vergődő madárka lenne, akinek semmi, de semmi sem szabad, csak amit a nagyok megengednek. Másfelől pedig jön a kényeztetés.

Az „egyetlenke”-t persze jobban elkényeztetik, elpuhítják, elontják. S ez a másik véglet a túlszigorú, erőszakoskodó neveléssel szemben. A kicsikék, szegénykék, fehéretlenül fulladoznak a következtetés és hozzámértés áradatában, kapaszkodódnak az istenadta s élénke gyermeknek való életet, de nem lehet, mert a nagyok nem engednek.

Jaj, mert például ha a „kezdő egyetlenke” sívalkodik, akkor feje tetején áll a ház. Odaéghet a rántás, kifuthat a tej, a mama rohan és „nyugtatja” a gyermeket. Himbálja, tapsikolja, cirógatja, csokolja, enkorakával löli. Csupa olyan dolog, ami erős szeretetből fakadó kényeztetést jelent.

Természetes, hogy szeretetteljesnek kell lennie a gyermekkel való bánásmódnak, mert hisz a szeretet a gyermek élet-eleme, csak hogy a mértékről van szó s a megfelelő mértéket kevés anya találja el. Az elkényeztetett esőppég aztán mindig többet és többet akar, toporzékol a maga vágyai és akarata körül, az anya enged s végül önféjf, kegyetlen zsarnokot nevel maga fölé!

A gyermek elesik. Kész a tragédia. Hőse az öklömnyi kis ember, akit a felnőttek színházi statisztákként vesznek körül, ott rémülődnek, jajgatnak kórusban fölbötte. Az apróság hamar felismeri a maga klemelkedő fontosságát s ettől a pillanattól kezdve, önmagának növekvő tübbesülését, minden legkisebb alkalmat megragad ahhoz, hogy a család központjává lehessen.

Ügyszólván előttem serdült fel egy előkelő családnak ilyen elkényeztetett eseméltje. Állandóan csodálták, becérték, édességekkel töltték, mulogatták, bámulták, mint valami felpiperzett kis majmot. Mondhatom, szeszélyes kis zsarnokká nevelték, kinek akarata ellen már most, gyerekkorán sem volt védelem. Kómikusan habott, amikor már gimnázista korában ebédre, vacsorára egyebet nem

akart enni, csak — bécsi szeletet. Anyuka sietett leadni a parancsot a házyetelenkéknek s a konyhában hanyatt-homlok siettek a bécsi szelet elkészítésével naponta többször is. Csak hamar, az egyetlenke ezt akarja, az egyetlenkék ez izlik, hát csak egyik, válják egészségére. El tudom képzelni, hogy az élet későbbi útján, a szerenese forgandósága közben, a családnak ez az elkényeztetett személfénye mindig, mindenütt és mindenben csak — a bécsi szeletet fogja saját részére követelni. És mi lesz, ha majd egyszer — nem kapja meg?

Az elkényeztetésnek igen sokszor az az oka, hogy a szülők, akik a maguk javát mindenek fölé helyezik, kényelemszeretők, vagy nyugalomra vágyók. Elvégre — ugyebár — sokkal egyszerűbb kladni a parancsot a bécsi szelet elkészítésére, mintsem logikus magyarázatokkal, következtetéssel, akaraterőt kívánó szuggesztívussal jobb meggyőződésre bírni az utóvégre is csak szeszélyes, hator és egészségtelen gyermeki vágyat. Ebben az esetben a kényeztetés nem annyira a nagy szeretetre, mint inkább jellemhibára vezethető vissza.

Azoknak az anyáknak, akik mindig eredménytelenül, váltakozó sorrendben hol fenyegetnek, vernek, tiltanak, sirnak, hol meg nyomban megengedik, amit az imént tiltottak, akik soha sem váltják be azt, amivel fenyegetődöznek, akik szünet nélkül csak locongok, zsembeskednek, dörmögnek, egyszer így, másszor meg másképp tesznek egyazon esetben, azoknak fogalmuk sincs a gyermek neveléséről és ha mindjárt egy tucat gyermeket hozatott is velük a világra a — fizikai kényszer.

Felnőtt embernek sokszor egy napon belül meg kellene örülnie, ha úgy bánnának vele, ahogyan az ilyen szülők éveken át bannak gyermekükkel. Ezeknek a szülőknek önmaguktól kellene megkérdeznük: „Vajjon én mit szólnék hozzá, ha valaki velem bánná így, mint ahogy én bántam gyermekemmel?”

Az olyan szülők, kivált anyák, akik mindent meg szoktak engedni gyermekeiknek, akiknek nincsen erejük ahhoz, hogy valamit megtiltsanak, végül is gyermekeik rabszolgáivá lesznek s csak halálanságot aratnak.

A gyermek, aki abban a téves hitben nevelődik, hogy az egész világnak körülötte kell forognia, kíméletlen, önző emberre nővi ki magát, aki későbbi környezetének is kintója, de egyúttal az életre is képtelenné válik. Minden kezdeményező, vállalkozó szellem, avagy önbizalom kivesz belőle s az élet viszonyosságaival nem tud megbirkózni. Önállóságot bajosan ér el, mert hiszen irtózik minden felelősségteljesebb nehézségtől. Az élet realitásával szemben tehetetlen, s ha súlyos esapások érik, kétségbeesetten roskad össze. Az elkényeztetett gyermek nem találja meg a kontaktust a valósághoz és mlkor később egyedül áll az életben, alulmarad a küzdelemben.

Nagy baj itt az is, hogy a szülők nem nevelik gyermeküket, különösen a széltől is óvott, féltett egyetlenkét munkaszereetre. Az igazán komoly és rendszeres munka, amely megszokássá válik, fejleszt az önértéket, de nem nevel hencegket és felületlen naplopókat, munka

alatt értvén természetesen szellemi vagy fizikai erőifejtést, mely általánosságban szölvá hazára, társadalomra értékeset akar produkálni s nemcsak elfáradást eredményez. Mert a napszámba való bridgezés, römlzés, avagy korzón való ténfergés nem munka!

Hadd említsék még itt közbevetőleg valamit a beteges és gyenge szervezettü gyermeknél elkövetett hibákról, akit leginkább környékez az elkényeztetés áldatlan veszedelme. A segélyre szorulás ugyanis felébreszti a részvétet, ez meg a gyengédséget s a részvét és gyengédség folytonos halmozása az önértékben való bizalomtól fosztja meg a gyermeket. Apoljuk őt szeretetteljesen, de kerüljünk minden kényeztetést, mert hiszen ez a gyógyulásra nem segítőleg, hanem inkább hátráltatólag hat.

A drákói szigorúság és a hisztériás kényeztetés közt az egyedüli helyes közepűt: a nyugodt jóság, az erős szeretet, amely sohasem téved a szentimentalizmus vagy elpuhítás hibájába s megteremti a gyermek számára azt a légkört, mely szellemi és fizikai fejlődéséhez nélkülözhetetlen. A meleg, erős, okos szeretetből és jóságból sohasem adhatunk eleget a

gyermeknek. És még valami: nyugodt, lünerithatatlán következtetésesség. A gyermeknek éreznie kell, hogy itt kunyorálással, kéressel, ravaszkodással, vagy hízkelkedéssel nem lehet elérni semmit.

A minap egy esomé kislányt láttam kijönni az iskolából. Utánuk lépkedtem, hátha profitálok valamit. Az egyik valami szülői tilalom megmátsására akarta kitanítani Irénkét: „Tudod mit? mond, hogy mindnyájan megyünk, az egész osztály, akkor majd Téged is elenged a mamád.” Mire Irénke: „Ó, te nem ismered az én mamámat, ha ő valamit meg gondol és azt mondja: nem, akkor abban is marad.” Nem panaszképp mondta ezt Irénke, inkább dícselkedve, mint aki otthon állandóan érzi, hogy feléje sugárzik az igazság, jóindulat és szeretet. Mint aki érzi, hogy kezét fogja az a bizonyos erős kéz, amely mindennél drágább és mindennél becsesebb. Igen, ez így helyes. Ha a mama megfontoltnan mond, tesz valamit, akkor maradjon abban. A gyermek vágyaira és gondolkodásmódjára való jóindulatú ráhatással sokkal többet lehet elérni, mint afféle örökös iskolamesteri szigorúsággal, amelyet igazi nevelők alaposan kivettek már az iskolából is.

Tettenérték két tolvaj cigányt a Rákóczi piacon

A rovtomultú cigányokat átadták az ügyészségnek

A debreceni rendőrségen két többszörösen büntetett cigányember ellen indult meg az eljárás lopás kísérlete címén.

Balog József és Virág Sándor az elmúlt napokban átutazóban voltak Debrecenben. Nyíregyháza felől jöttek és Hajdúböszörménybe akartak menni. Utközben azonban rövid időre megállapodtak Debrecenben s hogy az út porát leblítsék, betértek Rákóczi-utcaán az egyik kocsmába. A két cigányember egy pár pohárka pálinkát fogyasztott a kocsmaiban, majd kimentek széjjelneznü a zsihögő Rákóczi-utcai piacra is.

Balog József a nagy tömegben egy óvatlan pillanathban Fazekas Mihályné Péczeli-utcai lakos szeléből éppen ki akarta emelni a tizenkét pengőt tartalmazó pénztárcát, amikor Fazekasné hirtelen hátrafordult és megragadta a cigány karját. Ez nem is tudott szabaddulni, társa, Virág Sándor azonban futásnak eredt, de a piac közönsége nem sokkal odább őt is elfogta. A szolgálatot teljesítő rendőr állította elő a központi ügyeletre a két átutazó cigányt, akik a kihallgatáson beismerték, hogy többször voltak már büntetve, s most pedig a pénzüik elfogyott és így akartak egy kis utólkötséghez vagy zsebpénzhez jutni. A rendőrség mindkettőt őrizetbe vette és még hétfőn délelőtt átadta őket az ügyészségnek.

Felhívás a burkolt utcák háztulajdonosaihoz!

Most van folyamatban azon egyöntetű határozatok kikézésítése, melyekkel Debrecen sz. kir. város közigazgatásügyi bizottságának adóügyi bizottsága a burkolási járuléki kivétele elleni fellebbezéseket elutasította.

Egyesületünk régebbi mozgalma azt eredményezte, hogy a járulékok összegét több ezer háznál és teleknél leszállították. Ez volt az utóbbi évek legnagyobb köztehercsökkentése. Azonban még mindig súlyos sérelmeként maradt fenn az, hogy egyes érdekelték járulékat felemelték, vagy nem szállították le és valamennyi érdekeltet sújtotta főleg az az intézkedés, hogy a kamatok, illetve kamatos kamatok felszámítása folytán a járuléki végösszege erősen felemeltetett. Emlatt az érdekelt háztulajdonosok annak idején tömegesen megfellebbezték a módosított újabb kivételeket is.

A fellebbezéseket elutasító mostani másodfokú határozatok Indokolása sem győzött meg bennünket arról, hogy a kivételek egészben jogosak lennének.

Ezért fenntartjuk azt az álláspontunkat, hogy az érdekelt házbirtokosságnak összetartva, egységesen kell folytatnia a törvényes védekezést, hogy nehéz helyzetében legalább ott érjen el könnyítést, ahol erre alap és remény van.

Felhívjuk az érdekelték figyelmét arra, hogy a másodfokú határozatok ellen a kézbesítéstől számított 15 nap alatt az egyes házak és telkek tulajdonosai külön-külön panasszal éljenek a m. kir. Közigazgatási Bírósághoz. Megfelelő nyomtatványok tagjainknak rendelkezésére állanak. A panasz elmulasztása a későbbi leszállítástól való elesést vonhatja maga után.

Egyesületünk Irodája (Kálvin-tér 5. sz., I. emelet) bármely hétköznap délelőtt 9—12 óra között az érdekeltéknek felvilágosítással szolgál. Az érdeklődők szíveskedjenek a határozatot az előző iratokkal együtt magukkal hozni.

Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete.

Rózsabokor kerthelyiségében

Bura József a rádióból is ismert jazz-zenekarával,

OSVÁTH ISTVÁN közkedvelt szakszofonos, MAROS ALIZ és KALMÁR RÓZSI művésznők közreműködésével esténként hangversenyeznek. Minden kedden halvaesora!

HIREK

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában

Amen.

Rendőrség telefonszáma: 20-45.
Mentők telefonszáma: 0-4.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Aranygyal”, Bánó Aladár, Piac-u. 30. Telefon: 24-53. — „Reménység”, dr. Gődény S. örökös, Csapó-u. 22. Telefon: 34-21. — „Bocskay”, Lassányi József, Cegléd-u. 22. Telefon: 29-14. — „Hungária”, Sz. Szabó Jenő, Vargakert, Szoboszlói-út 4. f. Telefon: 28-25.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése:

Nyugateurópában tovább tart a zivataros időjárás és már az Alpok környékére és Felsőolaszországra is kiterjedt. Hazánkban folytatódott a felmelegedés és a hőmérséklet ma már az ország nagy részében meghaladta a 30 fokot. Az északi, északnyugati határszélek közelében az esti órákban ma is volt egy-két kisebb zivatar.

PROGNÓZIS: Keleti, délkeleti szél, változó felhőzet, néhány helyen (elsősorban az esti órákban) záporosó, zivatar. A hőmérséklet még tovább emelkedik.

— **Zöld József polgármesterhelyettes Budapesten.** Zöld József polgármesterhelyettes vasárnap reggel Budapestre utazott, ahol hivatalos tárgyalásokat folytat városi ügyekben. Hír szerint a tárgyalások folyamán szó lesz a stagnáló vagy az állandó szintársulatok ügyéről is. Minden valószínűség szerint ez alkalommal döntenek Debrecen jövő évi szintársulatának kérdéséről.

— **Egy éves fennállásának évfordulóját ünnepelte a Mester-utcai templom.** Hétfőn ünnepelte egy esztendő évfordulóját a Mester-utcai Károli Gáspár-terti templom. Egy évvel ezelőtt, augusztus 21-én nyitották meg a hívek előtt a stílusos és a hívek bőkezű ajándékából gazdagon felszerelt templomot. Az emlékeztető forduló istentisztelet keretében ünnepezték meg a Mester-utcai hívek hétfőn délután 5 órakor, amelyen Siposs Imre lelkipásztor prédikált.

— **Hetven ezer rozskeresztet felgyújtott a villám.** A szabóhelyeken levelek községben két nagy tüzesetet okozott egy-egy villámcsapás. Az egyik Winkler Ferencnek gazdaságának dohánypajtáját gyújtotta fel, amely teljesen elhamvadt. A másik a közösi gazdaságba csapott be, ahol hetven ezer kereszt rozspusztult el a villámcsapás által okozott tűzben.

— **Indian artista bravúrja a Városligetben.** Vasárnap kora reggel a városligeti Vajdahunyad-vár közelében Szalaj Lajos péktanonc kerékpárjával elgázolta Mannheim Gyuláné 67 éves vak asszonyt. A gázolás után a tanonc menekülni ékelt és már majdnem elúnt, amikor motorkerékpárján egy rézbőrű, haját copfban viselő fiatalember vette üldözőbe és hamarosan el is fogta. Az üldöző egy külföldi fiatalember: Chester Dick indian származású artista volt, aki a Fővárosi Cirkuszban dolgozik és reggelként a városligeti sétatereken végzi motorkerékpárján próbáit. A gázoló péktanoncot a rendőr előállította a kapitányságra.

Ünnepélyes hadnagy-avatás a Ludovika Akadémián

Budapest, augusztus 21. Szent István napján ünnepélyes keretek között avatták hadnagyká a Ludovika Akadémia legfelsőbb évfolyamának növendékeit. Kisharnaky Ferenc vk. ezredes, az Akadémia parancsnoka felolvasta a hadnagyi kinevezésekről és beosztásokról szóló kormányzói kéziratot, majd átadta az új hadnagynak az oklevelet és a Ludovikás-gyűrűt, majd istentiszteleten vettek részt a felavatottak és a megjelent előkelő közönség.

Pél 11-kor kürtös harsant fel, felcsendültek a Himnusz hangjai és a tisztelgő vigyázz-állásba meredő Ludovikás alakulatok előtt elvonult a Kormányzó képviselője, vitéz Sónyi Hugó gyalogsági tábornok, a honvédség főparancsnoka.

Mikor a Kormányzó képviselője elfoglalta helyét a díszemelőnyen, az avatásra kerülő hadnagynak az Akadémia parancsnoka elé vonultak. Idehozták az Akadémia zászlaját is. Kivont kardot tiszt és az új hadnagynak lelkes tekintete kíséri úján a díszes zászlót.

Vitéz kisharnaki Farkas Ferenc vk. ezredes, a Ludovika parancsnoka búcsúzott ezután a távozó hadnagyoctól.

— Tudom — mondotta beszédében — hogy még élénken ő emlékeztetekben annak emléke, hogy az újra magyarrá lett Kassa főutcáján a Legfelsőbb Hadur után meneteltek. Most a búcsú percben azt a kötelességet akarom mérven a szívetekbe vésni, hogy vannak még ezeréves utak, melyeken nektek még menetelnetek kell. Ehhez segítsen benneteket tanításunk, nevelésünk, tudástok, magyar akarástok és a magyarok Istene!

Lekerülnek a fejeikről a rohamsisakok, meghajlítják a zászlót és a kivonult alakulatok tisztelgése mellett, messzehangzó, katonás hangon teszik le az esküt az új hadnagyoctól. Után a felavatottak nevében ifjú

— Nyaralásból hazaérkezett amatőr felvételeit gondosan kidolgozza „Műszaki Fotólaboratórium”, Ferenc József-út 40. Hangya bérház. Ugyanott fotókópiák és műszaki felvételek elsőrendű kivitelben.

10 borotva **40** pengé
Felvidéki pengegyár készítménye
PAPP LAJOS
illatszerész
KOSSUTH-UTCA 1.

— **Felhívás a Debrecenben tartózkodó Turul bajtársakhoz.** Közlemény a Debrecenben tartózkodó Turul bajtársakkal, hogy 23-án, szerdán délelőtt 11 óra 46 perckor Szövetségünk vendége Debrecenbe érkeznek. Az érkezőkor a debreceni turulisták küldöttsége fogadja és üdvözlő az állomáson a testvér finn vendégeket. Felhívom a bajtársnőket és bajtársakat, hogy a jelzett napon fél 12 órakor a második osztályú váróteremben bajtársi díszben jelenjenek meg. A bajtársnők megjelenését lehetőleg magyar ruhában kérem. Körületi vezér.

Gömbös Gyula hadnagy búcsúzik az ősi Alma Matertől!

— Lelkünk egyetlen szent fogadalmában egyesül, ezért ősi szokás szerint rántsunk kardot, csuknkat három szóba tömörítve kiáltjuk egy szívvvel, egy lélekkel: Becsülettel a hazáért!

Erre a szóra kiröppennek a hűvelyükből a kardok, csattogva szikráznak a nap fényében és a fiatal hadnagynak lelkes hangon, harsányan ismétlik a jelmondatot: Becsülettel a hazáért.

Befejezésül vitéz Sónyi Hugó gyalogsági tábornok, a honvédség főparancsnoka üdvözölte a felavatott hadnagyoctól.

A Ludovika Akadémia II. főcsoportja szintén Szent István napján tartotta meg hadnagy-avató ünnepségét, az Akadémia parkjában.

Negyedtizenketőkor vonult fel a ludovikás század Wagner János százados parancsnoksága alatt. Háromnegyed 12-kor érkezett a Kormányzó képviselője, vitéz kistoronyi Denk Gusztáv lovassági tábornok, a honvédség főparancsnokának helyettese. A Himnusz hangjai mellett ellépett az arenonal előtt, majd elfoglalta helyét a díszemelőnyen. — Schindler Szilárd, az Akadémia parancsnoka intézett búcsúbeszédet az avatandókhöz. A búcsúbeszédet az ünnepélyes eskütétel követte. Az eskütétel után Keve Olivér hadnagy mondott köszönetet bajtársai nevében a hazának és a Legfelsőbb Hadurnak.

A beszéd végén kardot rántottak az új hadnagyoctól és harsány hangon ismételték meg a szónok utolsó szavait, az Akadémia ősi jelmondatát: — A hazáért mindhalálig!

A most felavatott hadnagyoctól között négy debreceni fiú is szerepel. Névszerint v. Boskó Károly, Horáth Lóránt, ifj. Halász Miklós és Münnich Iván, akik előkelő helyen végeztek.

— **Epe- és májbetegségeknel, első sorban epehomoknál és epeköképződésnél, krónikus epehólyaghurutnál és hurutos sárgaság fellépésénél reggelként éhgyomorral egy pohár kissé felmelegített természetes „Ferenc József” keserűvíz az emésztés útját alaposan kitisztítja és a hasi szerveket élénkebb tevékenységre serkenti. Kérdezze meg orvosát!**

— **EGÉSZSÉGÉT ÁPOLJA, HA A DEBRECENI GYÓGYVÍZBEN FÜRDIK.**

— **Mátraverebély Szentkúti záróoklatra a vasúti jegyek átvehető a római katolikus plébánia hivatalában augusztus 23-án és 24-én, délelőtt 9-12 és délután 3-5 óra között. Személyenként 30 fillér pótdíjat kell fizetni, mert 100 jelentkező nem akadt.**

— **A dohánygyári tűzoltóság összejövetele.** A dohánygyár tűzoltó-osztága, mely komoly munkával és állandó gyakorlatokon vesz részt a légváltalmi kiképzésben, az elmúlt szombaton este barátságos összejövetelt tartott Dohánygyári Dal- és Sportegyesület helyiségében. A szép számmal egybegyűltek között ott volt Barczikay Béla igazgató, Vizi Imre gépészmérnök, Koncz Sándor vegyész és Pécsi Géza dohánygyári tiszti, a tűzoltóosztág volt parancsnoka. Bartha István, a jelenlegi parancsnok üdvözölte a megjelenteket és buzdította az osztág tagjait további odaadó munkára. Az egybegyűltek a legjobb hangulatban maradtak együtt a kora reggeli órákig.

Tizenkét felszólalás érkezett a névjegyzék törlési határozatára

Debrecen város központi választmánya a közelmúltban döntött a választói névjegyzék több felvételi és törlési ügyében. Az új névjegyzéket augusztus 5-től 20-ig tették ki közszemlére és a törlések ellen puszta 12 panasz érkezett, bár mintegy 300 törlés történt.

A panaszokat felterjesztik a közgazgatási lírószághoz, amely ez év végéig hozza meg döntését a panaszok tárgyában.

Berlin főpolgármestere Debrecenben

Julius Lippert berlini főpolgármester felesége, dr. Rummert berlini városigazgató és dr. Markos Béla Budapest székesfőváros idegenforgalmi hivatalának igazgatója kíséretében Debrecenbe látogat el.

Lippert főpolgármester augusztus 25-én délben érkezik meg Debrecenbe autón, délután megtekintti a várost, majd kirándulást tesz a Hortobágyra. Az esti órákban visszatér a fővárosba.

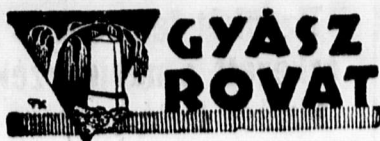
A berlini főpolgármester fogadtatásának és debreceni programjának összeállítását most folyik.

— **Agyvérzésre hajlamos idősebb embereknek, akiknél igen fontos, hogy erőlködés nélkül mindennapi könnyű hűtőhűsítő legyen, a természetes „Ferenc József” keserűvíz — reggel éhgyomorral egy kis pohárral bevéve — a lehető legjobb szolgálatot teszi. Kérdezze meg orvosát!**

(x) **Gyomorsavtúlzottság, gyomorfekély ellen csak „HAJDUINT”** használjon, hatása biztos, íze kellemes. Ajánlják orvosok, betegek. Készíti: **Sztankay gyógyszerár.** Debrecen, Szent Anna-utca 64.

— **A koponyatorzítás történetéről, nagyfejű és kutvafejű emberekről ad értékes, számos képpel díszített cikket Bartucz Lajos, a kiváló antropológus a Bivár augusztusi számában. Kendi Finály István Cook kapitány 1772-i expedíciójának megmaradt konzervjeiről és azok vizsgálatáról számol be. A Cavallier József szerkesztésében és Franklin-Társulat, kiadásában megjelenő folyóirat általános népszerűsége a magyar olvasók műveltségét bizonyítja.**

— **Beiratkozás a Városi Zeneiskolába.** Debrecen sz. kir. város Zeneiskolájában a beiratkozások szeptember hó 1-től kezdődnek, naponta d. e. 9-11-ig és d. u. 3-5-ig. Beiratkozni lehet zongora, hegedű, gordonka, ének, zeneszerzés, gordon, fúvós hangszerekre, továbbá zeneelmélet, zenetörténet, esztétika, kamarazene, zenekar, furulya, zenei előkészítő (óvoda) tanfolyamokra és zenei szemináriumra. Beiratást díj 6 pengő. Tandíjak: alsó osztályokban 8 P, középosztályokban 10 P, felsőbb osztályokban 12 P. Zeneművészeti Főiskolára előkészítő 15 pengőt, zenei előkészítő (óvoda), furulya tanszakra és az összes mellék-tanszakokra 3 pengőt fizetnek havonta. Felvételi vizsgák: szeptember 12-én és 13-án délután 3-6-ig. Tanítás: szeptember hó 14-én kezdődik. — Rövidebb felvilágosítás a hirdetőményeken és a Zeneiskola titkári hivatalában nyerhető. Váram 1. Telefon: 23-04.

ö. Vécsey Sándorné született Molnár Julianna 75 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 5 órakor lesz a köztemető díszravatalozójából, református szertartással. Az elhunytban Vécsey Sándor postafelügyelő édesanyját gyászolja. Lakás: Pacsirta-utca 15. Temetését Fehértői temetkezési vállalata rendezi.

Dobrán Sándorné Gál Margit 34. évében elhunyt. Temetése kedden délután 1 órakor lesz a köztemető ravatalozójából, református szertartás szerinti ima után. Csurka Kegyelet temetkezési vállalata, Dégenfeld-tér 2. sz. rendezi.

Német Elek Pityuka élt 15 hónapot. Temetése szerdán délután 4 órakor lesz a köztemető ravatalozójából, református szertartás szerinti imával. Lakás: Somogyi Pál-u. 6. Csurka Kegyelet temetkezési vállalata, Dégenfeld-tér 2. sz. végzi.

Dankó temetkezési vállalat, Sasntca 3., Kossuth-u. 6., (telefon nappal 23-22, éjjel 30-66) temet, szállít, exhumál. Kérem ajánlatot kérni és ezáltal meggyőződni olesó áralmról. Kényelmes fizetési feltételek, árajánlattal díjmentesen szolgálnak.

Temetéseket és exhumálásokat legszolidább árban Bartha temetkezési vállalat végzi. Püspöki palota.

CSURKA „KEGYELET” TEMETKEZÉSI VÁLLALAT, Dégenfeld-tér 2. szám. Alapítási év 1905. A debreceni Tisza István tudományegyetemi klinikák szállítója. Telefon: Üzlet: 23-81. Lakás és telep: 11-90 szám.

Legpontosabban, legolcsóbban temet, szállít, exhumál, biztosít Fehértői temetkezési vállalata, Dégenfeld-tér. 4. szám.

— **Óriási arányban fokozzák termelésüket a belga gázalaregyárak.** Eddig naponta 5000 alarcot készítettek, de a kormány most felszólította a gyárakat, hogy a legrövidebb időn belül 3 millió darabot gyártsanak, hogy a légóttalom szükségleteit kielégítsék. Ugyanakkor a gázalareok árát jelentékenyen leszállították.

— **Százhetvenhét embert részesítettek a budapesti mentők elsősegélyben a tegnapi körmeneten.** A Szent István-napi körmeneten a mentők 11 segélyhelyet állítottak fel. Dr. Ruzswurm Rezső igazgatófőorvos vezetésével 35 orvos, 8 vöröskeresztes ápolónő és 30 egészségügyi alkalmazott látta el az elsősegélynyújtási szolgálatot. A mentőknek igen sok dolguk volt, a melegtől 172-en lettek rosszul. Legtöbb embert a helyszínen részesítettek elsősegélyben, három nőt a lakására vitték, egy férfit pedig, akinek súlyosabb volt az állapota, az Új Szent János-kórházba szállították.

— **Negyvenéves a bulgáriai magyar egyesület.** Szent István napján ünnepelte Szófiában az ottani magyar egyesület fennállásának negyvenedik évfordulóját. A jubileumra küldöttségek érkeztek a különböző magyar településekről, így Plovdivből, Lomtól, Ruszeből, Várnából, Kazanlikból és Bulgária több más városából. Hauser Imre dr. plébános a magyar követség kertjében finnépi szentmisét mondott, amelyen megjelent gróf Woraciczky Olivér magyar követ és a követség teljes tisztikara, valamint nagyszámú magyar, és magyarbarát bolgárok. A magyar követ ebédet látta vendégül a szófiai magyar kolónia tagjait.

A Pódium Kabaré ma este játszik a nagyerdei Vigadóban

Megemlékeztünk már arról, hogy a budapesti Pódium kabaré tagjaiból alakult együttes két napos vendégszereplésre Debrecenbe jön. A társulat tagjai hétfőn este valamennyien megérkeztek Debrecenbe és már a helyszínen tartanak próbát a ma esti előadásra. A Pódium kabaré ma Budapesten úgyszólván a legnépszerűbb és leglátogatottabb szórakozó hely, ahol estéről-estére zsúfolt ház előtt játszották el azt a műsort, amelyet ma és holnap este Debrecenben is bemutatnak. Az elmúlt szezonban ugyanis a Pódium kabaré egész esztendőn keresztül, háromszáz előadásban játszotta egy műsort állandóan fokozódó siker mellett. Ennek a műsornak minden egyes száma nagy hozzáértéssel és ügyesen van összeválogatva s a

szereplő művészek három órán keresztül harsogó derűtségben és kedélyben tudják tartani a közönséget. Ezt pedig a mai világban igen sokra kell becsülni.

Az első híradástól kezdve szinte nemvart érdeklődés mutatkozik Debrecenben is a ma és holnap esti előadás iránt. Az a műsor, amely Budapesten háromszázszor futott egymásután, bizonyára Debrecenben is meghozza a sikert.

A kabaré est pontosan 9 órakor kezdődik a nagyerdei Vigadóban. Rendkívüli rossz idő, vagy eső esetén az együttes az Arany Bika üvegtermében fogja megrendezni kabaré-estjét. Asztalrendelések és részvételi előjegyzések a nagyerdei Vigadó telefonszámján (16-11) eszközölhetők.

Tízmillió pengős, kétszáz kilométeres csatornán vezetik el a lispei olajat

Magyarszentmiklós augusztus 21. Még a zalai olajfúrások első szakában felmerült a kérdés, miképpen lehetne a zalai olajat legolcsóbban értékesíteni. Szó volt egy Nagykanizsán vagy az olajtelepen felállítandó finomító telepről, vagy egy olajtávezeték megépítéséről a már meglévő finomítóig. A kérdés most a mind nagyobb hozamú lispei termék miatt időszerűvé vált és úgy határoztak, hogy a vállalat megépíti a tervezett olajtávezetéket a zalai olajmedencétől a Csepelen, illetve az Almásfüzitőn lévő finomítóhoz. E határozatra az készítette a vállalatot, hogy a Lispeiről, illetve Kerettyéről az Újnépustai állomásra épített 23 kilométeres olajtá-

vezeték nagyszerűen bevált és lényegesen megkönnyítette az olaj elszállítását és értékesítését.

Az építésre tízmillió pengőt irányoztak elő. A távezeték folytatása lesz a már meglévő Újnépustai állomásra vezető 23 kilométeres távezetéknek s a Balaton belső végén két irányban ágazik majd el. Egyik vezeték a Komárom megyei Szőny községhez tartozó Almásfüzitő-pusztára vezet, a másik ág pedig Csepelre.

A földalatti olajtávezeték megépítése másfél-két esztendő alatt teljesen megtérül a megtakarított szállítási költségből és azon túl teljesen ingyenben van a zalai olajnak a finomítóba való szállítása.

— **Egy csomó embert összetapasztak a szmirnai vásáron.** A szmirnai nemzetközi vásár megnyitásán olyan vad tolongás támadt, hogy sok embert összetapasztak. A sebesülteket kórházba szállították. Több sebesült állapota súlyos.

Írógépek javítása
HURAY Iparkamara, T. 17-93.

Ma és holnap este 9-kor

PODIUM

KABARÉ

FŐVÁROSI BOMBA MŰSORA

A NAGYERDEI „Vigadóban”

Hiteles rendelet a hordók vámmentességének tárgyában

A boroshordók és kádak vámmentes behozatala kérdésében egyes napilapokban megjelent téves hírekkel szemben a való helyzet a következő:

Augusztus 11-én jelent meg a m. kir. minisztériumnak az 1939. évi 7540 M. E. sz. rendelete a keményfából készült hordók és szüretelő-kádak vámjának átmeneti felfüggesztése tárgyában.

A rendelet keményfából készült hordók és kádak (széjjelszedhető állapotban is), a sörös és olajos hordók, valamint a 300 liternél kisebb űrtartalmú boroshordók és szüretelő-kádak kivételével, akár új, akár használt állapotban kerülnek behozatalra, a rendelet életbeléptetésétől kezdve 1939. évi december hó 31-ig bezárólag vámmentesen kezelhetők. A boroshordók és kádak behozatala a hazai termelésű hordók s kádak vásárlására vonatkozó kötelezettséggel nincsen összekapcsolva.

A fentiekkel kapcsolatban augusztus 15-én jelent meg a m. kir. pénzügyminiszternek 1939. évi 127.230. sz. rendelete, amely a 7540/1939. M. E. sz. rendelettel vámmentesen behozható boroshordók és kádak 12 százalékos forgalmiadóváltáság kulcsát ugyancsak december hó 31-ig terjedő időre 7 százalékra mérsékli és pedig visszamenőleg augusztus hó 11-iki hatállyal.

— **Borzalmas felhőszakadás Japánban, árvíz Kínában.** Tokió mélyebb fekvésű negyedében hateraz házat öntött el a péntek óta tartó felhőszakadás, amely csak hétfőn állt meg. Tiencinben a külföldi engedélyes területeket elöntötte a Peih-folyó megáradt vize. A forgalmat teljesen le kellett szüntetni. Több ezer munkás dolgozik a töltések építésén. Ideiglenesen a kormány 200 ezer dollár segéllyel járult hozzá az árvíz leküzdéséhez.

— **Súlyzóval verte szívébe a hordók között megakadt kést.** Sashalmon a Magyar-utca 42. szám alatti lakásán borzalmas módon kísérelt meg öngyilkosságot vasárnap este Darázs László 29 éves sodronyfonó segéd. A fiatalember szerelmi bánatában akart meghalni s vasárnap este zselkésével mellbeszurta magát. A kés nem hatolt be a hordók közé, ezért egy kilós súlyzóval verte be a mellébe a kést. A mentők a fiatalembert súlyos életveszélyes állapotban a Horthy Miklós-kórházba szállították.

— **Szerencsétlenség a Bazilika búcsúján: letépte egy fű ujját a robbanópor.** Vasárnap délután a Szent István bazilika körüli búcsúban hatalmas tömeg hullámzott fel-alá. Öt óra tájban a Szent István-tér sarkán éles dörrénés hangzott, amelyet segélykiáltás és sikoltás követte. Valóságos pánik tört ki a búcsúközönsége között, óriási tömeg rohant a Szent István-térre, úgyhogy a forgalom teljesen megakadt. Az utcasarkon a földön összeroncsolt kezű fiatalember jajgatott. Egy kapu alá vitték és kihívták a mentőket, akik kórházba szállították a szétroncsolt kezű fiatalembert. Kiderült, hogy a szerencsétlenül járt embert Bukovinszki Jánosnak hívják, foglalkozása kifutó. Valakítől robbanóport vásárolt. A robbanópor kezében felrobbant és egyik ujját letépte. Bukovinszki kórházba vitték, a rendőrség pedig megindította a nyomozást annak kiderítésére, honnét vette a kifutógyerek a veszedelmes „játékot”.

Munkaadók

figyelmébe!

Felhívja a városi adóhivatal a város területén lakó összes munkaadókat, hogy adóköteles heti 20 pengőn, illetőleg havifizetéseknél havi 80 pengőn felüli keresetű, vagy javadalmaszást illetményű alkalmazottaikat havonként jelentsek be a városi adóhivatal 23. sz. szobájában a hivatalos órák alatt és a járó alkalmazotti kereseti adókat, különadót és rok-kantadót a városi adópenztárba ugyanakkor fizessék be.

Az alkalmazottaknak kereseti adó alá bejelentése könyvkereskedésekben vásárolható „Illetményjegyzékek”-en történik, amit a munkaadó köteles minden hónapban két példányban kitölteni s azt saját kezű névaláírásával ellátva beszolgáltatni a hetifizetéses alkalmazottak külön

e célra nyomtatott illetményjegyzékeken, a havifizetések viszont más beosztású illetményjegyzékeken jelentendők be. Az illetménybe beleszámít az alkalmazott természetbeni járandósága értéke is, valamint a borrayalók, kapupénz, líflpénz, villamospénz, a természetben kapott földhasználat, állattartás stb. is.

A munkaadókat a városi adóhivatal a munka helyén ellenőrizteti és a mulasztók terhére esetenként 100 pengőig terjedhető bírság kiszabásáról gondoskodik.

Városi adóhivatal

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Nagy Imre Beuyovszky Pál
Felelős kiadó:
Aiföldi Sajtóvállalat Kft.
Ügyvezető igazgató:
Dr. Kólya Sándor.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szöveg 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szöveg 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szöveg 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szöveg 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből szedett, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdőszavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díjak mindenkor előre fizetendő. A kiadóhivatalban hagyott címek 21-90. telefonszám alatt is megtudhatók. Jellegű hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbítja. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegeken beküldhető.

HAZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Főzéshez értő mindenest leányt szept. 1-től felveszek. Simonyi-út 18. 291

Főzéshez értő mindenest komoly leányt vagy asszonyt azonnal felveszek. Jelentkezhet reggel fél 7-től fél 10-ig. Leány-utca 4. 329

Betöltendő állás NŐKNEK

Kiszolgálólányt felveszek. Ispótlay-utca 11. 327

Betöltendő állás FÉRFIAKNAK

Nyugdíjas esztendő vagy rendőr éjjeli őrnök felvétetik. Cím a kiadóban. 324

Fiatalt kifizető felvesz. Hangya, Péterfia-ú. 46. 322

ALLÁST KERESŐ FÉRFIAK

Megbízható keresztény fiatalember kereskedelmi és irodai gyakorlatlall állást keres. „Szerény igény” jellegűvel kiadóhivatal továbbít. 211

Gazdaságban gyakornoki, könyvelői állást vállal szerény igényű fiatalember. Ajánlatot — „Szerény” jellegűre a kiadóba kérem. 210

Fiatalt ügyes keresztény fűszer- és vegyes kereskedősegédet azonnalra vagy szeptember egyre felveszek. Ozy. Vajsz Antalné, Derecske. 263

KIADÓ LAKÁS 3-4-5 SZOBÁS

Háromszobás modern utcai lakás nov. 1-ére kiadó. Hatvan-utca 53. 256

Minden kényelemmel ellátott új modern négy szobás lakás nagy nyitott terasz és folyosóval, szép udvarral kiadó. Varga-utca 21. 209

Két nagy és három kisebb szobából álló komfortos villalaks novembertől elcséjre kiadó. A lakás megtekinthető délelőtt 9 órától Besze János-ú. 12. sz. alatt. Értekezni lehet naponta 8-2 óráig a 28-74 telefonon. 166

4 szoba teljes komforttal, 2 szoba, konyha, minden melékkel, belső WC. szeptember 1-től kiadó. Csokonai-utca 44. 326

AJÁNLAT

Olesó szezonvégi kiürítésért dr. Pévész Gézánnánál, Hangya-udvarban, Piac-ú. 40 825-1438

Férfi

felöltő és öltöny szövetek minden hozzávaló. Férfi divat sport és galléros ingek olcsó árban Petriknél Szent Anna-ú. 5. szám

Grafologusnő biztos analízist nyújt az érdeklődőknek. Fogad: Széchenyi 43. Ny.

FIGYELEM!

Mielőtt lakását kifestené, ajtóit, ablakait, bútorait fényeztetné, kérjen díjmentes ajánlatot SZEKERES festővállalattól, Debrecen, Homok-ú. 122. Telefon 13-19.

TELJES ELLÁTÁS

Két diákok keres üríesalad elsőrendű koszt és ellátásra, jutányos fizetésért. Péterfia 25. sz. udvari emelet 148

Templomi ajándéktártyák, oltár és urasztalterítők arany és ezüst hímzéssel és zászlók, lobogók tervezése és készítése csak Szent

Anna-utca 10. Piko L. kézimunkaipar, árajánlat díjtalan!

KERESLET

Mosott rongyot vesz lapunk kiadóhivatala. Ferenc József-út 56. Megyeháza mellett. 1888

Prima marhát és borjút napirón állandóan veszünk. Böde, Kossuth 57. 325

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

Családi ház elteleben idősebb háztulajdonos gondozását vállalnám. — Címet „Tisztviselőcsalád” jellegűre a kiadóba kérek

Lakbérletkötéssel családi házat keresek megvételre. Ajánlatokat „Állami tisztviselő” jellegűre kiadóba kérek. 310

Keresek november 1-re 2- vagy 3-szobás kertes, lehetőleg egyedülálló lakást. Ajánlatokat bérösszeg feltüntetésével „Tisztviselő” jellegűre kiadóba kérek. Ny.

AUTO-MOTOR KERÉKPÁR

Aramvonalas csukott 6 személyes — Buick autó olcsón eladó. Felvilágosítások: a Beuyovszky áruházban

Motorkerékpárok Jawa 100-as, Agar 250-es Puch 250-es, Indian 600-as oldalkocsival, Sachs — Csepel segédmotorok egyszázötven pengőtől. Új csepelmotor és alkatrészek raktár. Kerékpárok hazai és külföldi gyártmányokban nagy választék. Részletfizetés — Csereakció. Király, Royal-épület. 923

Autókarosszéria kifogástalan állapotban lévő sötétkék, 6-személyes, amely a Debreceni Repülő Club tulajdona, eladó. Megtekinthető. Szoboszlai garage, Széchenyi-ú. 24.

HANGSZER

Zongorák, pianók megbízásból alkalmi áron 240 P-től. — Tanczer Batthyány-ú. 1. 1890

Írjon egy levelezőlapot Gärtner zongorahangolónak. Kút-utca 104. Helyben. 1843

Zongora Stingli - féle jutányosan eladó. Besze János-ú. 6. Tiszti teniszpálya mellett. Ny

BUTOR

Veszek, bútort, zálogjegyet, irodaberendezést, varrógépet, szőnyeget, mindenféle ingóságokat, hívásra jövök. Bútorudvar, Csapó-utca 16. 11-1606

Heneser, gardroszekrény, háló, íróasztal, kertilóca, kertiasztal, asztal, szék, konyhakredenc, hoekedli, ágyszőnyeg és más bútorok olcsón kapható. Hatvan-ú. 27. Ugyanott veszek mindenféle használt bútort. Hívásra azonnal hához megyek. 230

GAZDASÁGI ESZKÖZÖK

Cseplőszekrény, tízeves, gőzkomobilok 4-6-8 HP eladók, bérbeadók, bérceplést vállalok. — Motorkerékpárok: Jawa 100-as, Puch 280-as, Sachs-Csepel segédmotorok egyszázötven pengőtől. Új Csepelmotor és alkatrészek raktár. Király, Royal-épület. 923

Kitűnő

állapotban lévő 3- és 4-személyes DKW, 2-személyes Fiat Balilla autó, továbbá 500-as Puch, Ariel és BSA motorkerékpárok eladók Szoboszlainál, Széchenyi-ú. 24.

ELADÓ HÁZ

Családi ház

18 évig még adómentes, 448 négyzetméter telken, szőlő és gyümölcsösökkel, 2 nagy szoba, előszoba, konyha, speiz és padfelforróval, alapincézve, jévizű kúttal, részben teherátvállalással eladó. Gróf Vecsey-utca 13. szám. Homokkert. 243

ELADÓ

Budal Ézsaiás-utca 51. számú 2-szobás, előszobás, kényelmes családi ház. 744

Ertékes és jövedelmező ház közvetlen a vasút közelében minden elfogadható árért eladó. Teleki-ú. 104.

Forgalmas helyen, a nagyállomás mellett, Késes-utca 16. számú ház három lakással és üzleti helyiséggel lakással, mely kocsmának vagy vendéglőnek igen alkalmas, vilány, vízvezeték van, — kevés pénzért megvehető. Az üzleti helyiséggel kocsmának kiadó. 369

ELADÓ INGOSÁG

Stráfkocsi gumikerekek, erős autóalvázra építve, pótkerekekkel olcsón eladó. Dankó temetkezés, Sas-utca. 328

Ebédlőasztal ovális, teljesen új, prívátnál eladó. Rákosi Jenő-utca 6. fszt 1.

KÜLÖNFÉLE

Két ablak eladó. Domokos Lajos-ú. 24. 257

Szőke malac befogóját kérem István-út 43. sz. alá viszavinni, míg be nem jelentem. Ny

Kevésbé használt kis Remington Portable táskairógép készpénz - fizetés mellett eladó. Veresegyházi Tamás-ú. 19. Ny

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat RL műintézetének körforgógépén. Igazgató: Somogyi Gábor.

MAVAUT autóbusz menetrend

Érvényes 1939 június 30-tól szeptember 1-ig

Debrecen—Kisújszállás

Debrecen	Kisújszállás	Debrecen	Kisújszállás
14.10	17.30	17.40	18.20
14.43	18.05	18.14	18.52
	18.31		20.08
			19.22
			20.54
			20.45
			22.00

JELMAGYARAZAT:

X = csak hétköznap; + = csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.